

Katedra fyzické geografie a geoekologie

Albertov 6

128 43, Praha 2

Oponentní posudek

na bakalářskou práci Vojtěcha Schreiner: Vývoj proglaciálních jezer v Jihopatagonském ledovcovém poli.

Cílem práce Vojtěcha Schreiner bylo provedení analýzy proglaciálních jezer v oblasti Jihopatagonského ledovcového pole se zaměřením na sledování jejich vývoje. Úkolem dále bylo porovnat získaná data s proglaciálními jezery v Severopatagonském ledovcovém poli a analyzovat v oblasti situace GLOF.

Práce je logicky rozčleněna, formálně velmi dobře upravena, nechybějí přehledné seznamy obrázků, tabulek a seznam použitých zkratk. Práce je psána odborným slohem, občas se ovšem objevuje neobratná formulace či pravopisná chyba. Vložené obrázky jsou kvalitní, a obsahují všechny potřebné atributy. Zařazení obrázku 2 (Plešné jezero) postrádá dle mého názoru smysl. Popis obrázků bych napříště doporučil odlišit od ostatního textu, často splývá a ztěžuje to orientaci v textu. Stejně tak číslování obrázků podle kapitol či podkapitol s doplněním písmena, mi nepřijde šťastné. Popisky tabulek je zvykem umísťovat nad tabulku.

Rešeršní část práce (kapitoly 2 a 3) sestává z představení termínu proglaciální jezero, věnuje se jejich typologii, vlastnostem a možnému vývoji těchto jezer. Následuje nejslabší část práce – velmi úsporně napsaná fyzickogeografická charakteristika oblasti. V úvodu této části postrádám nějakou přehlednou mapu, ve které by byla oblast přehledně vyznačena včetně přilehlých pohoří. Zcela chybí popis území, z čeho se sestává, jaké nejvýznamnější ledovce se zde nacházejí apod. Geologické a geomorfologické členění, které je poměrně podstatné vzhledem k tématu práce, je pojednáno velmi stručně. Autor vůbec nepracuje s geologickou mapou oblasti, byť ji v práci uvádí i s obsahlou legendou a konstatuje pouze, že v oblasti jsou hlavně sedimentární a vulkanické horniny – co ale nejvyšší hora v oblasti Cerro Chaltén 3405 m n.m., která je žulovým masivem? Stejně tak se v textu nepracuje s mapkou zalednění oblasti při posledním ledovcovém maximu. Geomorfologická charakteristika, kterou, vzhledem k tématu práce, lze považovat za významnou, je odbyta třemi řádky, které se hodí k popisu jakékoli zaledněné oblasti. Vzhledem k tématu práce by si podstatně větší pozornost zasloužila i kapitola klima oblasti. Vyskytuje se zde pouze jeden klimadiagram, ze kterého nelze poznat, co označuje modrá a co červená linie, navíc se jedná o místo El Calafate, které se nachází v závětrné oblasti a v nadmořské výšce cca 250 m n.m., takže rozhodně nevystihuje klima zájmového území. V podkapitole nazvané srážky je naprosto opomenuto podrobné vysvětlení vzniku, chodu a rozložení srážek v oblasti, nabízí se využití mapy srážek oblasti. Napříště by bylo vhodné se vyhnout sousloví mírné srážky, raději se v souvislosti se srážkami vyjadřovat v milimetrech. Přitom se v textu vyskytuje obrázek 3.2.2a, jehož podrobný rozbor by o rozložení srážek (s doplněním mapy s vyznačením polohy zde zobrazených míst) leccos vypověděl. Zcela bez vysvětlení je pak zařazena i tabulka, byť uvedena jako obrázek 3.2.2b. Pokud podkapitola 3.2.3 Povětrnostní podmínky měla pojednat o větru, tak je zcela

nedostatečná, protože vítr je obrovským fenoménem Patagonie a souvisí úzce se srážkami, resp. s přechodem vlhkého oceánského vzduchu přes horskou překážku. Ve fyzickogeografické charakteristice se vůbec neobjevuje zmínka o půdách a hydrologii, resp. hydrografii! Samostatnou kapitolou měly být ledovce. Autor pracuje s literaturou správně, zaměřuje se na podstatné informace. Autor cituje 27 převážně zahraničních literárních zdrojů, u práce Danišové (2019) se jedná o neúplnou citaci. Dále se v seznamu literatury nachází 16 elektronických zdrojů. K práci s literaturou a citacím nemám žádné připomínky.

Použitá metodika je srozumitelně popsána v příslušné kapitole. Proč bylo období sledování změn rozděleno nesouměrně, tj. rokem 2007? Objevují se zde nepřesné a neobdobné termíny: stráně nad jezerem, selhání hrází jezer.

Výsledky práce jsou podány srozumitelně, jsou roztrženy do příslušných podkapitol. Rozdělení sledovaných parametrů na východní a západní část by se mohlo objevit v grafické podobě u všech podčástí, ne pouze v textu. Proč bylo do výběru jezer s nejvyšším nebezpečím vzniku GLOF vybráno Lago Argentino (v tabulce označené jako 192)? Jeho udávaný skutečný objem je asi 10x nižší, než byl vypočten dle použité metodiky. Je potřeba se v metodice podívat, zda je vhodná i pro jezera těchto „obřích“ morfometrických parametrů, jako je Lago Argentino či Lago Viedma. U popisku obrázku 5.2.1 je potřeba změnit popis, protože se jedná o jezera vzniklá po roce 1985, nikoliv o všechna jezera. Výsledky jsou doplněny tabulkami s parametry jezer v příloze práce.

Kapitola diskuse je rozdělena na dvě části. V první se autor zabývá vstupními daty, pokrytím oblasti různou škálou snímků a jejich přesností. Ve druhé části jsou srovnány dosažené výsledky s podobnou prací, která hodnotí Severopatagonské ledovcové pole. V této části postrádám srovnání i s dalšími pracemi. V celé kapitole diskuse jsou tak pouze 2 citace – jedna týkající zdrojů družicových snímků a druhá je bakalářská práce. V závěru jsou přehledně shrnuty dosažené výsledky.

Předložená bakalářská práce splnila zadané cíle. Autor vynaložil jistě nemalé úsilí na sběr všech dat, které následně analyzoval. Kvalitu práce snižují výše zmíněné nedostatky. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji klasifikačním stupněm velmi dobře-dobře.

RNDr. Miroslav Šobr, Ph.D.